

PIKET

Jeroen Piket is verrassend winnaar geworden van het eerste grote internettoernooi voor grootmeesters. Nadat hij Seirawan, Morozevich en Svidler had uitgeschakeld, won hij de finale over twee partijen tegen de nummer één van de wereld, Kasparov. De eerste partij wist hij met zwart spelend op remise te houden. De tweede partij, met de witte stukken, won hij. Het leverde Piket een prijs van twintigduizend dollar op. Dit is een van de hoogste geldprijzen die hij ooit heeft gewonnen. In het toernooi speelden alle deelnemers verspreid over de wereld thuis achter hun computer. Ze kregen rechtstreeks verbinding met elkaar dank zij internet. Zo zat Piket bijvoorbeeld gewoon thuis in Leiderdorp. Na zijn winst trok hij een fles champagne open. Overigens was de bedenktijd één uur per persoon per partij. Wat Piket betreft mogen nog wel vaker van dit soort toernooien gehouden worden. „Er zijn natuurlijk voor- en nadelen”, vindt hij, „als je recht tegenover elkaar aan het bord zit, zie je de reactie van de ander op de situatie op het bord. We moeten die toernooien natuurlijk behouden, maar internettoernooien zijn ook wel aantrekkelijk, temeer omdat de hele wereld kan meekijken. Je zou zo'n toernooi 'n keer of vier per jaar kunnen houden.”

Hier de winstpartij van Piket op Kasparov. Piket-Kasparov
1.Pf3 Pf6 2.c4 c5 3.Pc3 d5 4.cxd5
Pxd5 5.g3 Pc6 6.Lg2 Pc7 7.d3 e5
8.0-0 Le7 9.Pd2 Ld7 10.Pc4 0-0

ZIE DIAGRAM 1, de stelling na 10...0-0

(Met deze zet geeft zwartspeler Kasparov de verdediging van zijn centrum op. Hij offert deze pion omdat hij vindt dat hij voldoende 'compensatie' in de stelling

Diagram 1

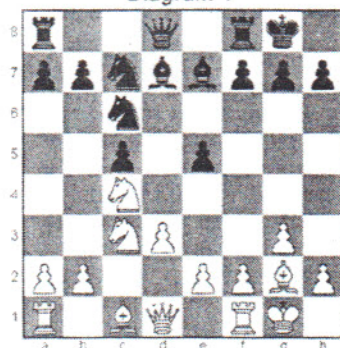

Diagram 2

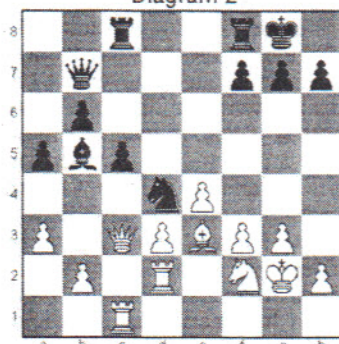
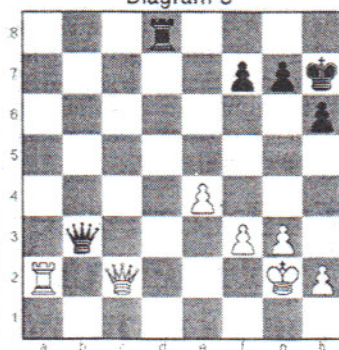

Diagram 3

heeft. Naarmate de partij vordert, ebt die compensatie echter weg)
11.Lxc6 Lxc6 12.Pxe5 Le8 13.Db3
Lf6 14.Pg4 Ld4 15.e3 Lxc3 16.Dxc3
b6 17.f3 Lb5 18.Pf2 Dd7 19.e4 Pe6
20.Le3 a5 21.Tad1 Tad8 22.Td2 Dc6
23.Tc1 Db7 24.a3 Pd4 25.Kg2 Tc8

ZIE DIAGRAM 2, de stelling na 25...Tc8

(volgens Piket is 25...Tc8 niet goed en komt wit na 26.Tb1 beter te staan)

26.Tb1 Tfd8 27.Lxd4 Txd4 28.b4
axb4 29.axb4 Dd7 30.bxc5 bxc5
31.Tbb2 h6 32.Ta2 Kh7 33.Ta5 Td8
34.Dxc5 Lxd3 35.Txd3 Txd3
36.Pxd3 Dxd3 37.Ta2 Db3 38.Dc2

ZIE DIAGRAM 3, de stelling na 38.Dc5-c2

(Piket zei in zijn commentaar dat hij niet zeker wist of 38.Dc5-c2 goed was. Hij had ook gekeken naar de mogelijkheid om Df2 te spelen. Hij besloot toch tot Dc2 omdat hij meer speeltijd over had dan Kasparov en na een dameruיל in een toreneindspel zou komen met een voorsprong van een pion. In dat eindspel weet hij die minieme voorsprong voortreffelijk uit te buiten)
38...Dxc2+ 39.Txc2 h5 40.f4 g6
41.e5 Td3 42.Kh3 Te3 43.Kh4 Kg7
44.Kg5 Te1 45.Tc7 Te2 46.Te7 Ta2
47.f5 gxf5 48.e6 h4 49.Txf7+ Kg8
50.Kf6

Van de wereldtop naar een 'iets lager' niveau: de interne competitie van SV Schaesberg. Maar ook daar wordt leuk geschaakt. Dat zien we in de partij C.Kuijper-J.Dassen. We komen in de partij na 29.Dh3.

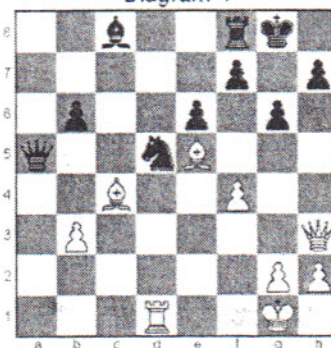
ZIE DIAGRAM 4

29...Dc5+ 30.Ld4 Pxf4? 31.Dh6!
Dxd4 32.Txd4 Pxd4 33.Lf1 Pe1
34.Kf2 Pc2 35.Th4! en zwart gaf op.

Het jeugdtoernooi van Caïssa Geleen trok negentig deelnemers onder wie ook weer veel meisjes. Groepswinnaars werden Jeroen Schilperoort, Sander Vanwersch, Mart Nabuurs en Egbert Clevers.

De natuur heeft ons het schaakbord gegeven waaraan we niet kunnen noch willen ontsnappen; zij heeft de stukken voor ons gesneden waarvan de waarde, de beweging en de vermogens langzamerhand bekend worden; nu is het aan ons om zetten te doen die ons winst beloven; dit nu probeert ieder op zijn eigen wijze en laat zich daarbij niet graag iets wijsmaken. (Goethe in 'Schrift zur Naturwissenschaft')

Diagram 4

OVERDAG

Op vijf plaatsen in Limburg wordt overdag geschaakt in competitieverband: in Weert, Roermond, Heerlen, Elsloo en Schaesberg. Het zijn voornamelijk vijftig-plussers die in deze competities meedraaien, maar ook jongere spelers die een middagje kunnen vrijmaken. In Schaesberg is de speelmiddag van de woensdag naar de dinsdag gegaan. De omschakeling is zonder problemen verlopen en heeft zelfs een nieuwe speler opgeleverd zodat de vaste kern nu uit dertien personen bestaat. De koppositie wordt ingenomen door René Coenjaerts. Vorige maand speelde hij een interessante partij tegen nieuwkomer in de competitie Friedrich Gunkelmann. Hier volgt een belangrijk moment uit die partij. Coenjaerts-Gunkelmann

ZIE DIAGRAM 1, de stelling na 43.Te3-e1.

Wat is hier de beste zet voor zwart? Het antwoord staat achteraan in deze rubriek.

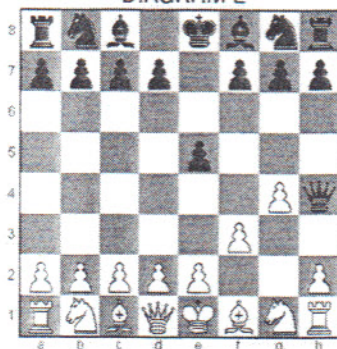
Openingsvalletjes worden nog wel eens toegepast bij snelschaakpartijen. Het gaat soms zó snel dat je niet in de gaten hebt dat iemand je probeert te foppen met een eenvoudig valletje. Wees gewaarschuwd! Hier volgt er een voorbeeld van. Het is weliswaar geen dagelijkse praktijk, maar wees voorbereid op dit grapje dat zich voordoet als de partij als volgt begint: 1.f2-f3 e7-e5 2.g2-g4 d8-h4 mat. En we zien het resultaat in DIAGRAM 2. Dit is het kortst mogelijke mat.

Een ander meer voorkomend snel mat is het Herdersmatje: 1.e2-e4 e7-e5 2.Lf1-c4 Lf8-c5 3.Dd1-h5 (het is natuurlijk niet normaal om zo vroeg met de dame 'uit' te gaan,

maar ja, je kunt het erop wagen)

DIAGRAM 2

3...Pg8-f6 4.Dh5xf7 mat. En we zien het resultaat in DIAGRAM 3.

Dan nog even naar de 'grote jongens' in het wereldschaak: de korte oefenmatch tussen een van de grootste toptalenten in de wereld Peter Leko en Alexander Khalifman, de officiële kampioen van de wereldschaakbond FIDE. Leko boekte een knappe zege: 4,5-1,5. Hier een mooi moment uit een van de partijen.

ZIE DIAGRAM 4. Leko speelt hier 36.Df3! Txc8 37.Dxf5+ g6 38.Dxc8 Pf6 39.Dc3 Tb6 40.Dc5?! (Leko besloot zijn geluk in het eindspel te beproeven) 40...Dxc5 41.bxc5 Txb1 42.Lxb1 en wit voerde het eindspel met de voorsprong van de ene pion

tot winst. Tien zetten later gaf zwart op. Duizend Hongaarse fans juichten Leko toe. Leko: „It was a lovely feeling.“

Vrijdag start het 61e Miller-Time Open Kampioenschap van Heerlen. Voor de organisatie tekent de Heerlense Schaakvereniging, die heeft gezorgd voor een royale prijzenpot. Behalve clubschakers, kunnen ook huisschakers meedoen. Het toernooi bestaat uit zeven ronden. Er wordt gespeeld op zeven vrijdagavonden: 10, 17, 24 en 31 maart en 7, 14 en 21 april. De aanvang is steeds om 19.30 uur, behalve de eerste avond, die in verband met de loting om 19.00 uur begint. Aanmelden is nog mogelijk aan de speelzaal. Speellokaal is het clublokaal van de Heerlense Schaakvereniging, Open Huis, Putgraaf 3 te Heerlen (Luciushof).

KONING = Kan Ooit Nogal In Nood Geraken

Spreek van de week: 'Ik ken geen schouwspel ter wereld, dat drieduizend personen vijf uur lang de adem kan doen inhouden' (Fernando Arrabal over de Russische kampioenschappen)

Het antwoord op de stelling in diagram 1 (Coenjaerts-Gunkelmann) is: 43...Dc3. Wit verliest dan ten minste een stuk: bijvoorbeeld 44.Dg3 Txf3 45.Dxf3 Dxe1: In de partij ging het echter anders. Zwart nam onvoldoende tijd om de stelling goed te bekijken en speelde 43...Txf3? Jammer voor zwart. Het liep zo af: 44.Txc1 Txb3 45.Kxh3 en zwart heeft een kwaliteit achterstand.

Hij vocht nog een hele tijd door maar de achterstand werd hem uiteindelijk toch fataal.

DIAGRAM 1

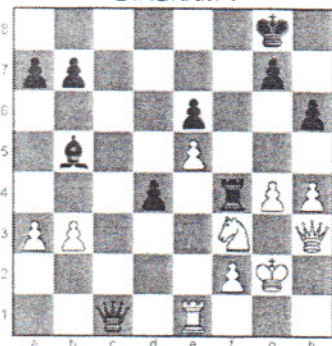
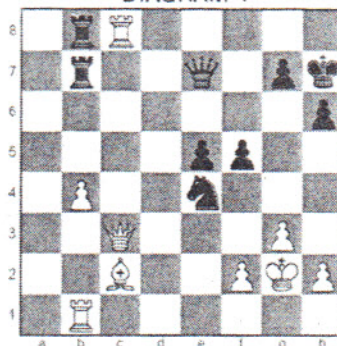
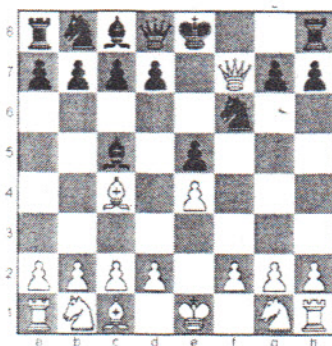

DIAGRAM 4

GSM-REL

Gsm's gaan overal af. In de trein, het restaurant, de bioscoop, tsja, waar niet? De draagbare telefoon wordt zoveel mogelijk uit schaakzalen geweerd. Want er dient stilte te heersen. De spelers moeten zich volledig kunnen concentreren. De Belgische schaakbond heeft sinds kort een regel opgenomen om aan de overlast een einde te maken. Als iemand vergeet het apparaatje uit te zetten en er gaat plots een piep, rinkel of melodietje, grijpt de wedstrijdleider in. Uitzetten! Of: inleveren! De eerste straf is al uitgedeeld. De gsm van Abollianin (Gent 2) ging af. Een piepje. Het gevolg: de partij werd voor hem verloren verklaard. Het is ook al meteen de eerste gsm-rel, want de vereniging Gent tekent protest aan. De club zegt dat in het reglement staat dat er geen gesprek gevoerd mag worden. En in dit geval is dat niet gebeurd. De gsm ging alleen af. Wordt vervolgd dus.

Het supertoernooi in het Spaanse Linares heeft een gedeelde eerste plaats opgeleverd voor Kasparov en Kramnik met 6 punten uit 10 partijen. De vier andere deelnemers, Khalifman, Leko, Sjirov en Anand, finishten op 4,5 punten. Hier volgt een moment uit Anand-Kasparov.

ZIE DIAGRAM 1
Nu volgt 30....Dxc4 31.Txc4 Txd2 32.f4 Txd5 (0-1)

We kijken even rond in eigen provincie. En wel de wedstrijd voor de Limburgse teamcompetitie tussen MSV 1 uit Maastricht en het vierde team van de Sittards-Geleense vereniging Gess. We plukken daar de partij uit die op het zevende bord werd gespeeld. De spelers: Emiel Bollen (Gess) en Maurice Walraven

(MSV). Zwartspeler Walraven speelt hier zijn favoriete variant van het Lettisch gambiet, wat de variant is met het meeste aanvallende vuurwerk.

Bollen-Walraven
1.e4 e5 2.Pf3 f5 3.Lc4 fxe4 4.Pxe5 d5 5.Dh5+ g6 6.Pxg6 hxg6 7.Dxh8 Kf7 8.Dd4 Le6 9.Lb3 Pc6 10.De3 Lh6 11.Dg3 Pf6 12.h4 Ph5 13.Dh2 a5 14.a4 Pd4 15.Ta3 Lf4 16.g3 Ld6 17.Ta2 Lg4 18.Pc3 c6 19.d3 exd3 20.cxd3 Pxb3

ZIE DIAGRAM 2

Een mooie slotstelling. De partijen zijn materieel in evenwicht, maar zwart beheerst vrijwel alle velden en heeft tal van dreigingen en tactische wendingen in petto. Dat is dan ook de reden dat wit opgeeft (0-1).

Tot slot een moment uit een partij tussen de MSV-spelers Bert Schwarze (met wit) en Dirk Couprie.

ZIE DIAGRAM 3, de stelling na 20....Ke8-d8

Witspeler Schwarze had hier nog maar twaalf minuten bedenktijd voor de resterende twintig zetten. Een opgave die je alleen maar goed kunt volbrengen als je een gunstige of overzichtelijke stelling op het bord hebt. Maar dat is hier niet het geval. In de hevige tijdnood ver-

grabbelde wit zich door 21.Th3 te spelen. Hij verloor de partij na 21... Dxd5 22.Dxd5 Pxd5 23.Ta8+ Kc7 24.Txh8 Lxh8 25.c4 Pxe3 26.Txe3 Ld4 etcetera.

In de stelling die diagram 3 laat zien, heeft wit een winnende voortzetting over het hoofd gezien. Ziet u de winst wel? Bestudeer diagram 3 maar eens goed. De oplossing vindt u achteraan in deze rubriek.

Zaterdag houdt SV Schaesberg een rapidtoernooi, meetellend voor de Grand Prix Senioren.

In hotel Le Bonheur in Eijsden wordt zondag het Eijdsens scholenschaakkampioenschap gehouden.

Zondag houdt de vereniging DJC een jeugdtoernooi in café 't Kempe, Smeetsstraat 16, Stein.

Kijktip: elke donderdag rond 14.00 uur wordt op Nederland 2 de Teleaccursus "Schaken met Jan Timman" uitgezonden.

Oplossing diagram 3 Schwarze-Couprie.

Wit wint spectaculair door 21.Dxb4.

Zwart mag het dame-offer niet aannemen wegens 21... cxb4 22.Lxb6+ Kc8 23.Lc6 Ld4+ 24. Lxd4 Kc7 25.Ta7+ Kb8 26.Lb6 en mat is niet meer te vermijden.

Dus moet zwart op 21.Dxb4 wel antwoorden: 21....Dxd5 22.Tf1 Tb8 23.Da4 en wit blijft een stuk voor. Dit soort diep doorgerekende combinaties en varianten is uiteraard voor een doorsnee speler niet eenvoudig te zien, en al helemaal niet in ernstige tijdnood.

Diagram 1

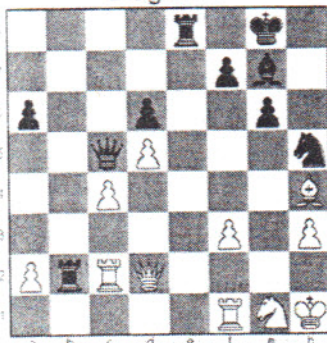

Diagram 2

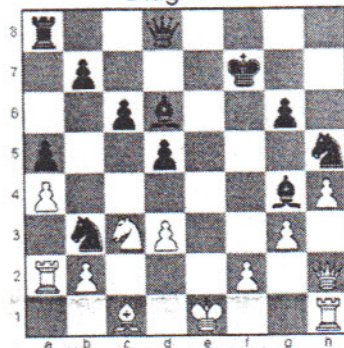
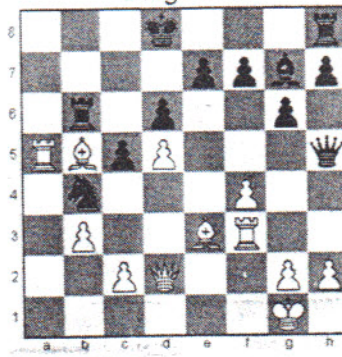
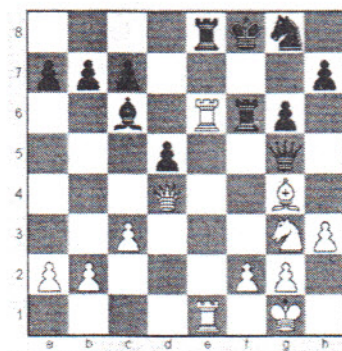
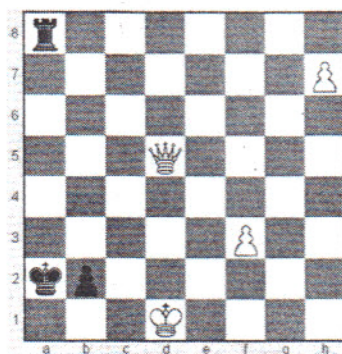
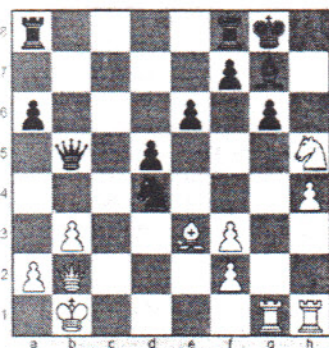

Diagram 3

FIDE

President Kirsan Iljoemzjinov van de wereldschaakbond FIDE heeft weer van zich laten horen. In een schrijven aan de nationale bonden maakt hij enkele ideeën voor de toekomst bekend. Die zijn niet mis. Iljoemzjinov wil meer macht voor de FIDE. Zo zouden bijvoorbeeld de organisatoren van sterk bezette grootmeestertoernooien toestemming moeten vragen aan de FIDE en er zou een begroting ter goedkeuring moeten worden voorgelegd. Verslaggeving via internet zou uitsluitend toegestaan zijn op de site van de FIDE. Iljoemzjinov is keihard voor de organisatoren die hier niet aan meewerken. Met hen wil de FIDE niets te maken hebben. Hun toernooien worden niet erkend en de resultaten van de spelers zullen niet worden doorberekend in de wereldranglijst. De president kondigt ook aan dat er nauwgezet zal worden gecontroleerd op de naleving. Het lijkt erop dat Iljoemzjinov een flinke knuppel in het hoenderhok heeft gegooid, want zijn schrijven heeft al de nodige reacties van nationale federaties opgeleverd. Duitsland, Spanje en Canada hebben al laten weten dat ze zich zullen verzetten. Maar of het verzet van deze weldenkende westerse bonden voldoende is? Dat is maar de vraag. Want de wereldschaakbond is gigantisch groot en Iljoemzjinov heeft veel aanhang onder armere landen die hij financieel steunt. De FIDE kent geen systeem dat een bond met meer leden ook meer recht van spreken heeft. Bij stemmingen heeft elk land één stem, ongeacht de grootte van bond. Daardoor kan het gebeuren dat de meest vreemde voorstellen aangenomen worden. Ook voorzitter Herman Hamers van de Nederlandse bond heeft al gereageerd. Die komt neer op een afwijzing van de voorstellen. De Nederlandse voorzitter vindt dat de FIDE niet zomaar voorwaarden kan stellen. Wel

voor bijvoorbeeld een Olympiade, FIDE-kampioenschap of andere evenementen onder verantwoordelijkheid van de FIDE, maar niet over toernooien waarbij de organisatoren autonoom zijn. De discussie zal ongetwijfeld worden vervolgd.

Hier een mooi voorbeeld van stikmat. Het komt uit een recente partij tussen P.van Asseldonk (HSC, Helmond) en G.van den Berg (Venlo).

ZIE DIAGRAM 1
Zwartspeler Gerard van den Berg gaat nu een stikmatwending uit-

voeren: 26...Dd3+ 27.Ka1 Pc2+ 28.Kb1 Pa3+ 29.Ka1 Db1+ 30.Txb1 Pc2 (stik-)mat. Elke speler droomt er natuurlijk van om zijn tegenstander mat te mogen zetten en al zeker op zo'n bijzondere manier door middel van stikmat.

Uit dezelfde wedstrijd tussen HSC en Venlo nog een leerzaam spelmoment. Het deed zich voor in de partij J.Rievers-R.de Waard.

ZIE DIAGRAM 2

Witspeler Jos Rievers staat hier na zes uur strijd gewonnen, maar hij begaat een misser. In deze stelling gaat de zwarte koning naar b1. Vervolgens slaat wit met de dame de toren op a8. Het gevolg: zwart staat pat, remise dus. Gelukkig voor Rievers en zijn team was dit halve toch nog voldoende om de teamwedstrijd te winnen.

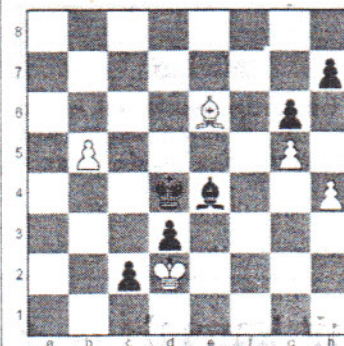
Uit de wedstrijd tussen Horst en het vierde team van Venlo plukken we het slotfragment van de partij R.Vink-R.Nabben.

ZIE DIAGRAM 3

26.Dc5+! Kf7 27.Txe8 Lxe8 28.Dxc7+ Kf8 29.Dd8 en zwart geeft op aangezien e8 niet gedekt kan worden.

Ten slotte zien we in DIAGRAM 4 hoe een eindspel bekwaam afge maakt moet worden. Het komt uit de partij J.Zonneveld (HSDV, Helden) - H.Suurhoff (Venlo 4). In diagram 4 ziet u de stelling na 47 zetten. Zwart is aan zet. Hij offert een pion: 47....c1D+ 48.Kxc1 Kc3 49.Lg4 d2+ 50.Kd1 Lc2+ 51.Ke2 d1D+ en wit geeft op (0-1).

Spreuk van de week: 'Het komt er niet op aan om naar de beste zet te zoeken, maar om vervolgens een verstandig plan te spelen' (Eugene Snosko-Borowsky).

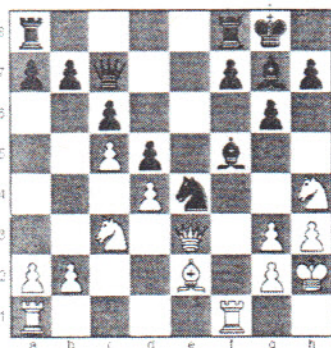
KUNST

Kunst speelt in schaken een belangrijke rol. Schaken is natuurlijk al een kunst op zich... Sommige topspelers zou je ware kunstenaars mogen noemen! Er zijn echter ook echte kunstenaars in de schaakwereld actief, die schilderijen, tekeningen, meubels, beelden en andere fraaie werkstukken maken. Eerder werd op deze plek reeds Maastrichtenaar Jan Bisschops belicht, die een verdienstelijk meubelmaker en restaurateur van antieke meubels is, en een schaakkabinet heeft gemaakt. Een kabinet is een ouderwetse fraaie ladenkast. Het kabinet van Bisschops vertelt met zijn vele symbolen het verhaal van de schaakpartij. Dit unieke pronkstuk is te bezichtigen op zondag 16 april in Motel Stein-Urmond. Daar vindt de slotronde van de Limburgse competitie voor teams plaats met zo'n 500 deelnemers. Als omlijsting is er onder meer een schaakmarkt met vele curiosa. Twee andere kunstenaars zullen dan eveneens hun werken ten toon stellen: Anna Kool-Troost uit Callantsoog (schaakschilderijen) en Loek Bosman uit Best (schaakpentekeningen).

Lopend over het strand zag Anna Kool-Troost ooit een stuk hout liggen. Geïnspireerd door haar schakende kinderen, dacht ze: 'hé, dat lijkt wel een toren'. Het betekende het begin van een zeer productieve reeks schaak kunstwerken. Het blok hout betrok ze in een schilderwerk dat een schaakstuk uitbeelde. Zij produceert nu aan de lopende band schaakschilderijen. Vaak snuift zij

diagram 1

de inspiratie op aan het strand. Als het westenwind is geweest, gaat zij altijd naar het strand om te juttten en neemt zij hout, plastic, glas of rubber mee. De gevonden materialen hebben elk een specifieke, door de natuur verwerkte structuur, die zij in haar schilderijen verwerkt. Prentkunstenaar en illustrator Loek Bosman heeft in het maken van schaakprenten een grote hobby. Het schaakspel leent zich volgens hem uitstekend om het grafisch ruimtelijk weer te geven. Elk stuk heeft immers zijn eigen karakteristieke eigenschappen. Bovendien kun je vanwege de zwart-wit tegenstelling prima met licht en donker spelen. Op 16 april kunt u het gaan zien.

Uit de partij Flip Werter (Leudal 2) - Wim Eijkenboom (Caissa 3) komt het volgende moment.

ZIE DIAGRAM 1. Zwart speelt een mooie combinatie: 18...Lxd4 19.Dxd4 Dxd3+ 20.Kg1 Dxd4 en op de 31e zet gaf wit op (0-1).

De 15-jarige Frank Erwich is een van Nederlands grootste talenten. In de nationale teamcompetitie heeft hij dit seizoen al 5,5 punten uit 6 partijen gescoord voor LSG. Hier een partijfragment van hem: Van Gisbergen (SMB Nijmegen) - Erwich (LSG Leiden).

ZIE DIAGRAM 2.
22...Pd4! 23.Pxd4 cxd4 24.Pe2 Pxd5

ZIE DIAGRAM 3
25.Lc5 Ta5 26.Dc4 Txc5 27.Dxc5 Txe2 28.Ta3 Pe3 Wit geeft op (0-1)

Vandaag vindt het kampioenschap voor Maastrichtse basisscholen plaats. Er nemen zestien teams van vier personen deel. De wedstrijden beginnen om 13.30 uur in de Fons Olterdissenschool in Maastricht.

Donderdag vindt een vriendschap-

pelijk treffen plaats tussen Venlo en Schaesberg, aanvang 20.00 uur in De Koel in Venlo. De bedoeling is dat van beide verenigingen zo'n dertig personen meedoen.

Vrijdag en zaterdag houdt Gess het jaarlijkse vierkamptoernooi in gemeenschapshuis De Baandert, Frans Erensstraat 12, Sittard. De hoogste groep wordt gevormd door vier Limburgse topspelers: regerend kampioen van Limburg, Gaston Dörenberg, en de oud-kampioenen Ger Janssen, Martijn Dambacher en Leo Armino. Ditmaal is er een speciale prijs: een ballonvaart, aangeboden door sponsor FDC Hypotheekadviseurs die op deze manier reclame maakt voor een nieuwe vestiging in Maastricht.

De Venlose Schaakvereniging houdt zondag het Van Spijk jeugdtoernooi in Jeugdcentrum de Dörpel in Venlo.

Het rapidtoernooi van Schaakvereniging Schaesberg is gewonnen door voorzitter Wil Verreck van de organiserende vereniging. Tweede werd Peter van Dinteren, derde Ivo Wantola. In de B-groep won M. Barbary. Extra prestatieprijzen waren voor J. Schreinemachers en C. Kuijper.

In de competitie voor teams van de Limburgse bond zijn twee kampioenen bekend: Hoensbroek 3 (eerste klasse B) en De Driesprong (recreantencompetitie).

diagram 2

